

Robotické domáce zvieratká sú dobrými spoločníkmi pre seniorov

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Journey to
THE WORLD OF ROBOTICS

Rovnako ako prístrešie a jedlo, spoločnosť je jednou z najdôležitejších životných potrieb. Mať niekoho, s kým sa môžete porozprávať alebo s kým chodiť na výlety, môže viesť k lepším a šťastnejším dňom. Niekedy je však najlepším spoločníkom chlpatý, operený alebo šupinatý kamarát na maznanie a staranie sa. Aj keď vlastníctvo domáceho maznáčika alebo interakcia so zvieratkom nemusí byť možná pre každého, starší ľudia môžu stále získať výhody domácich zvierat prostredníctvom modernej robotiky. Robotické domáce zvieratá môžu byť dobrými spoločníkmi pre seniorov.

Čo je robotické domáce zvieratko?

Robotické domáce zvieratká sú hračkárske zvieratká s realistickými funkciami, ktoré majú napodobňovať skutočné domáce zvieratá. Tieto roboty sa vyrábajú od plyšových psov až po realistické spoločenské mačky s rôznymi vlastnosťami, vďaka ktorým sú podobné skutočným zvieratám.

Robotické domáce zvieratá môžu slúžiť na rôzne účely. Niektoré sú určené pre deti na hranie, iné ako spoločníci pre seniorov.

Komerčné domáce zvieratá sú zvyčajne najdostupnejšie, cenovo výhodné a vyrábajú sa vo forme robotických psov, mačiek a dokonca aj vtákov. Sú napájané z batérie a obsahujú senzory po celom tele, ktoré im umožňujú reagovať na dotyk človeka. Môžu tiež vydávať realistické zvuky ako aj pohyb podľa skutočných domácich miláčikov, ako sú žmurkanie očí, vrtenie chvostom, krútenie ušami a mnohé ďalšie. Robotické domáce zvieratá sú oveľa dostupnejšie a menej sa podobajú sci-fi, ako by ste si mysleli!

Pozrite sa napríklad na týchto miláčikov z firmy Hasbro's Joy for All Companion Pets!

Môžu robotické domáce zvieratá poskytnúť pohodlie?

Paro, ďalší robotický maznáčik, je jedným z najobľúbenejších sprievodných robotov. Paro je robotické mláďa tuleňa grónskeho s čiernymi mihalnicami a cumlíkom, ktorý slúži aj ako nabíjačka. Paro, ktorého

vytvoril japonský Národný inštitút pre pokročilú priemyselnú vedu a technológiu (AIST), je viac než len plyšové zviera. Malý tuleň je vybavený piatimi druhmi senzorov: na dotyk, svetlo, zvuk, teplotu a polohu. Navyše Paro sa môže prispôbiť používateľovi. Webová stránka hovorí, že: „Ak zakaždým keď sa ho dotknete, ho pohladíte, PARO si zapamätá ako ste to urobili a pokúsi sa pohyb zopakovať tak, aby ste ho znovu pohladili.“

Dávno pred pandémiou, osamelosť a sociálna izolácia boli rozpoznané ako problémy verejného zdravia seniorov, ktoré sa merateľne prejavujú zhoršením duševného a fyzického stavu. Teraz, obava z nakazenia sa koronavírusom, odoprela mnohým seniorom osobné návštevy, kultúrne podujatia, dobrovoľníctvo, spoločenské udalosti či nakupovanie. Izolácia ohrozuje najmä ľudí s demenciou, ktorí sú menej schopní komunikovať online.

„Kovid vytvoril bizarný svet, kde nikto nemôže nikoho objasniť,“ povedala Laurie Orlov, skúsená priemyselná analytička a zakladateľka bulletinu Ageing and Health Technology Watch. "Myšlienka domáceho maznáčika, ktorého môžete držať, ktorý vám dáva, hmatový zážitok, to trochu zmiernuje." Výskumníci hlásili výhody interakcie s PARO, hoci štúdie boli často malé a krátkodobé. Napríklad v zariadeniach v Texase a Kansase vedci sledovali 61 klientov s demenciou, ktorí mali 20-minútové skupinové sedenia s PARO tri dni v týždni počas troch mesiacov. Vedci zistili, že ich stres a úzkosť sa znížili a potrebovali menej liekov na bolesť a problémové správanie.

Front Porch, neziskový poskytovateľ bývania pre seniorov, získal v roku 2015 niekoľko PARO maznáčikov a sledoval ich účinky prostredníctvom približne 900 prieskumov, ktoré informovali o interakciách ich používateľov. Za šesť mesiacov zamestnanci informovali, že roboty, ktoré získali mená a počas sviatkov aj slávnostné oblečenie, pomohli upokojiť ich používateľov, zvýšili ich sociálne správanie a zlepšili náladu a chuť do jedla.

A preto mať domáceho maznáčika môže urobiť zázraky pre zdravie každého človeka.

Len krátko

Seniori a obyvatelia domovov dôchodcov sú viac vystavení riziku vzniku pocitov depresie a izolácie v dôsledku nedostatku sociálnej interakcie v ich každodennom živote. Jedným zo spôsobov, ako bojovať s pocitom osamelosti, je mať po svojom boku domáceho maznáčika. Či ide o skutočného domáceho maznáčika alebo robotického maznáčika, môže závisieť od situácie každého jednotlivca, ale ukázalo sa, že obe sú užitočné pri zlepšovaní zdravia a celkovej kvality života seniorov a starších obyvateľov domovov dôchodcov.

Hladkanie zvieratá môže v našom mozgu znížiť hladinu kortizónu – stresového hormónu – a zvýšiť uvoľňovanie chemickej látky šťastia - serotonínu. Spolu s tým sa môže znížiť aj srdcová frekvencia a krvný tlak.

Robotický domáci miláčikovia môžu tiež pomôcť v boji proti poruchám duševného zdravia, či už ide o úzkosť, depresiu alebo traumy a posttraumatickú stresovú poruchu (PTSD). Terapia pomocou robotických domácich zvierat, aj keď je to stále relatívne nová metóda, doteraz preukázala, že má podobné výhody ako tradičná terapia s reálnymi domácimi maznáčikmi.

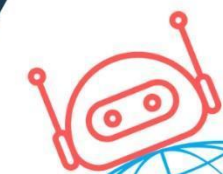
Budúcnosť robotických maznáčikov

Robotické domáce zvieratá sa stávajú bežnou súčasťou najmä v komunitách s asistovaným bývaním a ako roky plynú, tieto robotické domáce zvieratá budú čoraz pokročilejšie v napodobňovaní skutočného správania zvierat. Zatiaľ čo robotické domáce zvieratá skutočnými zvieratami, poskytnúť starším

niektorí veria, že nemôžu súťažiť so spoločnosťou, ktorú dokážu dospelým, je zjavná.

Journey to

THE WORLD OF ROBOTICS

Text vznikol v rámci partnerského projektu „Cesta do sveta robotiky“

"Podpora Európskej komisie na vydanie tejto publikácie nepredstavuje aj schválenie obsahu. Obsah odráža len názory autorov, a Komisia nemôže niesť zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých."

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

